

TERVEYDENHOITAJAN KOULUTUSOHJELMA (AMK)

Terveydenhoitaja (240op.), kestää neljä vuotta ja sisältää sairaanhoitajakoulutuksen (210op). Opiskelijat valitaan suoraan hoitotyön koulutusohjelmaan terveydenhoitotyön suuntautumisvaihtoehtoon (Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:24,85.)

Ammattitaitoa edistävän harjoittelun osuus on 100 op, josta terveydenhoitotyön ammattiopinnoissa terveydenhoitotyön toimintaympäristöissä toteutetaan vähintään 25 op ja opinnäytetyönä 15 op (Taulukko 1). Harjoittelu toteutetaan 2005/36/EY:n mukaan. Keskeisten hoitotyön toimintaympäristöjen lisäksi terveydenhoitotyön harjoittelu toteutetaan seuraavissa toimintaympäristöissä: äitiys- ja lastenneuvola/väestövastuinen työ, synnytyssairaala: äitiyspoliklinikka ja/tai synnytyssali ja/tai lapsivuodeosasto, koulu- ja/tai opiskeluterveydenhuolto, työterveyshuolto, avosairaanhoidon vastaanotto ja/tai aikuisten terveysneuvonta ja kotisairaanhoidon vastanotto ja/tai kotihoito. Suositeltavaa on, että osa harjoittelusta toteutetaan myös kolmannella sektorilla kansanterveys- ja potilasjärjestöissä, vapaaehtoistyössä tai kansainvälisissä harjoitteluyksiköissä (Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:24, 91.)

TAULUKKO 1. Terveydenhoitajan keskeiset opinnot ja vähimmäisopinnotopisteet (Mukailten opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:24, 91).

KESKEISET OPINNOT	VÄHIMMÄISOPINTOPISTEET
Terveydenhoitotyön ammattiopinnot	60 op
-Sairaanhoitajakoulutuksen (210 op) aikana	20 op
-Kehittämistyö	5 op
Ammattitaitoa edistävä harjoittelu (kliininen opetus)	100 op
-Sairaanhoitajakoulutuksen (210 op) aikana, josta	90 op
-Terveydenhoitotyön ammattiopinnoissa ja toimintaympäristöissä vähintään	10 op
-terveydenhoitotyön toimintaympäristöistä vähintään	15 op
-Opinnäytetyö ja kypsyysnäyte	15 op

Toiminta ja vastuualue

Terveydenhoitaja on terveydenhoitotyön, terveyden edistämisen ja kansanterveystyön asiantuntija elämänkulun eri vaiheissa. Keskeistä terveydenhoitajan alue- ja väestövastuisessa työssä on väestön osallistuminen ja aktivoiminen oman terveytensä ylläpitämiseen ja edistämiseen. Tärkeää on terveyden tasa-arvon lisääminen ja eriarvoisuuden vähentäminen. Terveydenhoitajan tehtäväalueeseen kuuluu osallistuminen terveystieteiden ja sairauksien ehkäisyyn, varhaiseen toteamiseen ja sairastuneiden hoitamiseen sekä terveellisen ympäristön suunnittelu- ja kehittämistyöhön (Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:24, 85.)

Terveydenhoitotyö on yksilöiden, perheiden, työ- ja muiden yhteisöjen, väestön ja ympäristön terveyttä edistävää hoitotyötä, jossa pyritään vahvistamaan asiakkaiden voimavaroja ja itsehoitoa. Terveydenhoitotyön näkökulma on terveyttä rakentavaa ja terveyden edellytyksiä luovaa ja tukevaa toimintaa. Terveydenhoitotyö on kokonaisvaltaista hoitoa, joka vaikuttaa yksilölliseen, yhteisölliseen ja yhteiskunnalliseen hyvinvointiin. Terveydenhoitotyön tieteellinen ja teoreettinen perusta on hoitotieteissä ja muissa terveystieteissä, lisäksi sitä täydentävät muut tieteenalat (Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:24, 85.)

Terveydenhoitaja tekee työtään sekä itsenäisesti että asiantuntijana monialaisissa ja -ammattillisissa työryhmissä. Työ edellyttää näyttöön perustuvaa osaamista sekä kykyä ja rohkeutta eläytyä ja puuttua tarvittaessa asiakkaan elämäntilanteeseen elämänkulun eri vaiheissa. Terveydenhoitaja johtaa ja arvioi näyttöön perustuvaa terveydenhoitotyötä ja vastaa tutkimukseen perustuvasta terveydenhoitotyön laadusta ja sen kehittämisestä. Terveydenhoitajan asiantuntijuudessa korostuu kriittinen ajattelu, itsenäinen päätöksenteko ja vastuullisuus. Terveydenhoitajan toimintaa ohjaavat terveydenhoitotyön arvot ja eettiset periaatteet sekä voimassa oleva sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntö sekä Suomen terveystieteelliset linjaukset (Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:24, 85.)

Terveydenhoitajan ammatillinen osaaminen kostuu:

1. eettisestä toiminnasta terveydenhoitotyöstä
2. terveyden edistämisestä ja kansanterveystyöstä
3. terveydenhoitotyön ja terveyden edistämisen työmenetelmistä
4. tartuntatautien ehkäisystä, hoidosta ja rokotustoiminnasta
5. ympäristöterveyden edistämisestä
6. yhteiskunnallisesta ja monikulttuurisesta terveydenhoitotyöstä
7. tutkimus- ja kehittämistyöstä sekä johtamisesta terveydenhoitotyössä
8. terveydenhoitotyöstä elämän eri vaiheissa

-lasta odottavien perheiden terveydenhoitotyöstä

-lasten, kouluikäisten, nuorten ja heidän perheidensä terveydenhoitotyöstä

-työikäisten ja heidän perheidensä terveydenhoitotyöstä sekä työterveyshuollosta

- ikääntyneiden ja heidän perheidensä terveydenhoitotyöstä

(Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:24, 86-90.)

Yleiset tavoitteet työterveyshuollon harjoittelujaksolle

- tietää työikäisen väestön kansanterveydelliset- ja yhteiskunnalliset painopistealueet ja pystyy toimimaan kansansairauksien ehkäisemiseksi.
- tuntee työterveyshuolto- ja työturvallisuuslainsäädännön, muut keskeiset työterveyshuoltoa ohjaavat säädökset sekä työterveyshuollon korvausjärjestelmän ja osaa toimia niiden mukaisesti.
- toimii hyvän työterveyshuoltokäytännön sekä työterveyshuollollisesti painotetun sairaanhoidon periaatteiden mukaisesti.
- toimii työterveyshuollon moniammatillisissa työryhmissä, tiimeissä ja verkostoissa eri toimijoiden ja yhteistyötahojen kanssa.
- tunnistaa työympäristön fyysisiä, kemiallisia ja biologisia altisteita ja fyysisiä ja psykososiaalisia kuormitustekijöitä ja osaa arvioida niiden merkitystä työntekijän ja työyhteisön terveydelle ja hyvinvoinnille.

- omaa valmiudet toteuttaa työpaikkaselvityksiä ja terveystarkastuksia ja osaa tehdä toimenpide-ehdotuksia työolojen parantamiseksi ja seurata niiden toteutumista.
- tukee työntekijöiden ja työyhteisön hyvinvointia, työkykyä ja työssä selviytymistä ja tarvittaessa ohjaa työntekijän hoitoon, työkykyä ylläpitävään toimintaan ja kuntoutukseen.
- tietää keskeiset työperäiset sairaudet ja ammattitaudit ja kykenee arvioimaan niiden merkitystä työntekijöiden terveydelle sekä motivoi työntekijöitä ja työyhteisöjä niiden ehkäisyyn.

osallistuu tehtäväkuvansa mukaisesti työttömien terveyden edistämiseen ja säilyttämiseen sekä työttömyyden haittojen minimointiin (Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:24, 90.)

FYSIOTERAPEUTIN KOULUTUSOHJELMA (AMK)

Fysioterapeutin koulutus (210op.) kestää 3,5 vuotta (Taulukko 3). Harjoitteluna opinnoista toteutetaan 75op, joka toteutuu ammattikorkeakoulun terveystalon hyväksymissä toimintaympäristöissä. Harjoittelu toteutetaan sekä oppilaitoksella että monipuolisesti eri palvelujärjestelmissä vähintään 45op. Harjoittelupaikan ohjauksen tulee olla korkeakoulutasoista. Harjoittelussa taataan keskeisten ammatissa vaadittavien oppimiskokemusten saaminen koskien eri sairausryhmiä koskevia asiakkaita/ kuntoutujia sekä eri-ikäisiä asiakkaita, joilla on erilaisia toimintakyvyn ja liikkumisen ongelmia (Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:24, 31.) Yleisiä tavoitteita työterveyden harjoittelujaksolle ei valtakunnallisesti ole laadittu.

TAULUKKO 3. Fysioterapeutin keskeiset opinnot ja vähimmäisopinnotopisteet (Mukaillen opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:24, 32)

KESKEISET OPINNOT	VÄHIMMÄISOPINTOPISTEET
Perus- ja ammattiopinnot	90 op
- Fysioterapeutin ammatillisen osaamisen edellytykset	30 op
- Fysioterapeuttinen tutkiminen ja päättely	10 op
- Fysioterapiamenetelmät	22 op
- Fysioterapian soveltaminen	20 op
- Fysioterapian tutkimus- ja kehittämistyö sekä johtaminen	8 op
Ammattitaitoa edistävä harjoittelu	75 op
Opinnäytetyö ja kypsyysnäyte	15 op
Vapaasti valittavat opinnot	3 op

Toiminta ja vastuualue

Sosiaali- ja terveysala on laaja ja monipuolinen yhteiskunnan toiminta- ja palvelujärjestelmä, jossa kuntoutuksen rooli on merkittävä. Kuntoutuksessa korostetaan asiakaslähtöistä ja asiakkaan osallistumista tukevaa ajattelu- ja toimintatapaa. Kuntoutustarvetta tarkastellaan asiakkaan elinympäristössä ja lähtökohtana kuntoutusprosessille on kuntoutujan hyvinvointi,

itsemääräämisoikeus ja vastuullisuus (Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:24, 28.)

Kuntoutus-, liikunta-, sosiaali- ja terveystalvvelujärjestelmän osa on fysioterapia. Fysioterapian tavoitteena on edistää sekä ylläpitää yksilöiden ja ryhmien terveyttä, toimintakykyä sekä hyvinvointia. Fysioterapian taustalla on fysioterapiatiede, joka tutkii ihmisen toimintakykyä ja siihen liittyen liikkumista ja sen suhdetta yksilön toimintaan sekä toiminnan heikkenemisen riskeihin. Fysioterapiassa sovelletaan monen tieteenalan tutkimusta ja tietoaainesta (Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:24, 28-29.)

Fysioterapeutti vastaa työnsä suunnittelusta itsenäisesti sekä sen suunnittelusta, toteutuksesta, arvioinnista ja kehittämisestä. Tässä hän huomioi eettiset, lainsäädännölliset ja taloudelliset näkökulmat ja tehokkuuden. Fysioterapeutti toimii moniammatillisissa työryhmissä sekä yhteistyössä asiakkaan ja hoidosta vastaavan lääkärin kanssa. Asiakkaat voivat hakeutua itse fysioterapeutille, mutta yleensä he tulevat toisen terveydenhuollon ammattihenkilön lähettämänä. Fysioterapeutti työskentelee toisen palveluksessa tai yrittäjänä esimerkiksi sairaaloissa, kylpylöissä tai työterveyshuollossa (Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:24, 29.)

Fysioterapeutti vaikuttaa aktiivisesti yhteiskunnassa fysioterapiapalveluiden tuottamiseen sekä kehittämiseen ja palveluiden laatuun huomioiden palvelujenkäyttäjien muuttuvat tarpeet sekä alan kansalliset ja kansainväliset kehittämishaasteet.

Fysioterapeutin ammatillinen osaaminen koostuu:

1. Eettisestä toiminnasta ja yhteistyöstä
2. Fysioterapian taidollisesta osaamisesta ja taitojen soveltamisesta käytäntöön
3. Tutkimus- ja kehittämistyöstä sekä johtamisesta (Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:24, 29-30.)

